

POSTANOWIENIE

Dnia 17 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Aleksander Stępkowski

w sprawie z wniosku D.G.

o wyłączenie sędziego Sądu Okręgowego we W. X.Y.
od orzekania w sprawie III K 287/24,

po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i
Spraw Publicznych w dniu 17 listopada 2025 r.,

w przedmiocie wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Janusza
Niczyporuka od rozpoznania sprawy I NWW 148/25,

pozostawia wniosek bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego 7 listopada 2025 r. (data prezentaty) wpłynął wniosek oskarżonego D.G. (dalej: „wnioskodawca”) o wyłączenie – z powołaniem m.in. art. 42 § 1 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k. – SSN Janusza Niczyporuka od rozpoznania sprawy zawisłej przed Sądem Najwyższym pod sygn. akt I NWW 148/25.

W uzasadnieniu wniosku o wyłączenie wnioskodawca podniósł okoliczności dotyczące, w jego ocenie, wadliwej procedury powołania sędziego objętego wnioskiem

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie wnioskodawca nie sformułował konkretnych zarzutów podnoszących okoliczności wskazujące na brak niezawisłości lub bezstronności sędziego lub niezależności sądu. Rozpatrywany wniosek wiąże się z ogólnym stwierdzeniem, że wskazany w nim sędzia został wyłoniony w procedurze konkursowej prowadzonej przez Krajową Radę Sądownictwa ukształtowaną w myśl obowiązujących regulacji ustawowych.

Ustawa o Sądzie Najwyższym przesądza jednoznacznie, że niedopuszczalne jest ustalanie lub ocena przez Sąd Najwyższy lub inny organ władzy, zgodności z prawem powołania sędziego lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości (art. 29 § 3 u.SN). W konsekwencji wniosek narusza art. 29 § 3 u.SN, jak również art. 29 § 4 u.SN, który przesądza, że okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego nie mogą stanowić wyłącznej podstawy podawania w wątpliwość niezawisłości lub bezstronności sędziego.

Te regulacje ustawowe stanowią normatywną konsekwencję art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji RP, co wynika wprost z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 4 marca 2020 r., P 22/19, który przesądził, że art. 41 § 1 w związku z art. 42 § 1 k.p.k., w zakresie, w jakim dopuszcza rozpoznanie wniosku o wyłączenie sędziego z powodu wadliwości powołania sędziego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, w skład której wchodzi sędziowie wybrani na podstawie art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, jest niezgodny z art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji RP.

Zgodnie z treścią art. 190 ust. 1 Konstytucji RP, orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Oznacza to, że wiążą wszystkie podmioty występujące w obrocie prawnym, a więc zarówno strony i uczestników postępowania, jak również organy stosujące prawo (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 12 maja 2021 r., I NKRS 34/21, pkt 5).

Instytucja wyłączenia sędziego ze względu na okoliczności mogące wywoływać wątpliwości co do sposobu realizowania przez sędziego przyznanej mu władzy sądenia, ma charakter gwarancji procesowej dotyczącej rozpatrywania konkretnej sprawy i odnoszącej się do konkretnego postępowania. Jest ona zatem

każdorazowo uzależniona od istnienia i oceny okoliczności faktycznych, które w danych warunkach mogą mieć wpływ na sposób prowadzenia postępowania przez danego sędziego. W konsekwencji niedopuszczalne jest formułowanie zastrzeżeń o generalnym braku niezawisłości danego sędziego, jeżeli są one oderwane od specyfiki i okoliczności konkretnej sprawy. Rozpatrywany wniosek o wyłączenie sędziego nie wiąże się ani z okolicznościami postępowania, w ramach którego został sformułowany, ani, tym bardziej, z postawą czy działaniem sędziego, którego dotyczy.

Tym samym, na podstawie art. 26 ust. 3 u.SN, oraz art. 42 § 1 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k. *a contrario* wykładanego zgodnie z art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji RP wniosek należało pozostawić bez rozpoznania.

[K.O.]

[a.ł.]